

ZBIÓR
RAPORTÓW NAUKOWYCH

Pedagogika.
Problemy, osiągnięcia,
innowacyjność, praktyki, teoria

Łódź

29.04.2015 - 30.04.2015

Część 2

СБОРНИК
НАУЧНЫХ ДОКЛАДОВ

Педагогика.
Проблематика, наработки,
инновации, практика, теория.

Лодзь

29.04.2015 - 30.04.2015

Часть 2

U.D.C. 37+082
B.B.C. 94
Z 40

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Druk i oprawa: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103
e-mail: info@conferenc.pl

Cena (zl.): bezpłatnie

Zbiór raportów naukowych.

Z 40 Zbiór raportów naukowych. „Pedagogika. Problemy, osiągnięcia, innowacyjność, praktyki, teoria...» (29.04.2015 - 30.04.2015) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2015. - 114 str.

ISBN: 978-83-65207-11-1 (t.2)

Zbiór raportów naukowych. Wykonane na materiałach Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej Konferencji 29.04.2015 - 30.04.2015 roku. Łódź.

Część 2.

U.D.C. 37+082
B.B.C. 94

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane.

Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów.

Pisownia oryginalna jest zachowana.

Wszelkie prawa do materiałów w formie elektronicznej opublikowanych w zbiorach należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

Obowiązkowym jest odniesienie do zbioru.

Warszawa 2015

ISBN: 978-83-65207-11-1 (t.2)

"Diamond trading tour" ©

SPIS /СОДЕРЖАНИЕ

МІКСІА 13. PEDAGOGIKA. (ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ)

1. Кисляк С.Е.	6
КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ СФОРМОВАНОСТІ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ	
2. Вордюз П.С.	9
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ЯКОСТІ НАВКОЛИПНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»	
3. Форкун Н.В.	13
МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ МЕХАНІКИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ В АСПЕКТІ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ	
4. Микитариш О. Д.	16
ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ СЛОВНИКА	
5. Остафійчук О.Д.	20
МОВІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
6. Поточняк О. П., Шабайкович Е. А.	23
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ НА ГУМАНІТАРНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ УНІВЕРСИТЕТУ	
7. Рубель Н.В.	26
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ У ПРОЦЕСІ ПІННОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ	
8. Сошва Я.В., Сошва О.І.	32
ПОЛИХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	
9. Невенч Л.В.	35
КРИТЕРІЇ АНАЛІЗУ ПОСІБНИКІВ ТА ПІДРУЧНИКІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОМОВНОЇ МОВИ В УНІВЕРСИТЕТІ	
10. Пожишич О.М.	39
ПОЖИЖНІ КАДАТРИ МІСТ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ ІНІЦІАЦІВНИЦЬ ТА РОЗВИТОК	

Сопіна Я.В.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фортепіано
Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького

Сопін О.І.

концертмейстер кафедри оркестрових інструментів
і музичного мистецтва естради
Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Ключові слова: естетична культура, формування, самовиховання, професійна підготовка, вчитель музичного мистецтва.

Keywords: the aesthetic culture, the formation, the self-education, the training of teacher of music.

Проблема формування естетичної культури майбутніх учителів є однією з актуальних у сучасній педагогічній науці. Естетична вихованість педагога, його професійна компетентність у цій галузі стає важливим фактором підвищення рівня духовно-естетичного розвитку підростаючого покоління. Аналіз філософської, психолого-педагогічної літератури свідчить, що ця проблема привертає увагу багатьох науковців, дослідників, педагогів. Закономірності розвитку естетичної культури особистості і її структурних компонентів фундаментально розкриваються в філософії (А.Зись, І.Зяюн, М.Коган, М.Киященко, В.Кудін, Л.Столович та ін.), психології (Л.Виготський, А.Леонтьєв, С.Рубінштейн, Б.Теплов, П.Якобсон та ін.), педагогіці (О.Апраксина, В.Бутенко, Л.Печко, В.Шацька, Г.Шевченко та ін.). Питання змісту естетичної культури вчителя піднімаються у наукових працях П.Блонського, Г.Корольової, О.Кремцової, А.Макаренка, В.Сухомлинського, З.Третьякової, С.Шацького. Естетичний аспект професійної діяльності вчителя висвітлюється у роботах М.Верб, Д.Джולי, В.Кан-Каліка, Н.Крилової, О.Сисоевої, Г.Шевченко та ін.

На думку науковців, майбутній педагог, як цілісна особистість, повинен володіти естетичною культурою, яку необхідно цілеспрямовано розвивати в умовах педагогічного процесу.

У зв'язку з цим особливої гостроти набуває питання фахової підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, основними якими мають бути всебічна художньо-естетична освіченість, сформованість естетичних ціннісних орієнтацій, високий рівень рефлексії й креативності, культури мови, діалогу, спілкування, зовнішнього вигляду; сформована потреба в художньо-естетичній діяльності; готовність до естетизації шкільного педагогічного процесу.

Формування естетичної культури студентів-музикантів ми розглядаємо як комплекс взаємопов'язаних між собою компонентів, форм і методів навчання і виховання,

які забезпечують безперервний розвиток усіх компонентів цього особистісного утворення. Іншими словами, ми наголошуємо на необхідності узгодження мети і завдань усіх ланок педагогічного процесу в вузі (навчального процесу, позааудиторної роботи, діяльності управлінських структур), системотвірним фактором якого на факультетах музично-педагогічного профілю має виступати формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва.

Навчальний процес, з точки зору естетичної спрямованості, характеризується нами високою якістю теоретичної підготовки студентів в галузі естетичної культури та шляхів її формування.

З метою підвищення рівня естетичних знань студентів, вдосконалення їх теоретично-методичної підготовки до майбутньої професійної діяльності нами був розроблений і впроваджений у навчальний процес спеціальний курс «Виховання і самовиховання естетичної культури особистості». Зміст спеціального курсу передбачав поглиблене вивчення питань про сутність естетичної культури особистості, її компоненти і критерії сформованості; шляхи і засоби естетичного вдосконалення і самовдосконалення; зміст і структуру естетичної діяльності; творчі підходи до естетичного виховання школярів; особливості естетичної поведінки і спілкування тощо.

Розробляючи спеціальний курс, ми виходили з того, що розвиток творчої пізнавальної активності студентів, становлення їх естетичної свідомості і самосвідомості відбувається інтенсивно в умовах діалогозації процесу навчання. Тому теоретичні заняття будувалися за принципом діалогової взаємодії. Серед діалогових форм були використані лекції-бесіди і лекції-дискусії.

Так, наприклад, заняття на тему «Духовно-естетичні компоненти особистості педагога» проводилося у формі лекції-бесіди. Розглядалася змістовна характеристика морально-естетичних якостей особистості вчителя. Ми запропонували студентам виділити ті професійні якості педагога, які сприяють успіху його педагогічної діяльності. Заняття прийняло форму колективного обговорення: студенти висловлювали свою точку зору з приводу морально-естетичної вихованості педагога. У процесі аналізу різних суджень, поглядів були визначені основні компоненти духовно-естетичної культури вчителя. Питання, що задавалися в ході заняття, допомагали виявляти думки і рівні поінформованості студентів. Обдумування відповідей на ці питання дозволяло студентам глибше вникати у навчальний матеріал, підвищувало до нього інтерес.

Таким чином, шляхом діалогової взаємодії (колективного обговорення запропонованих проблем, аналізу положень, факторів, що стосуються естетичного розвитку) ми прагнули посилити вплив теоретичних занять на емоційно-чуттєву сферу студентів, розвинути їх критичне і креативне мислення, творчу фантазію і уяву, здатність до суджень, які виступають у формі висловлень, думок, особистих поглядів; формувати культуру спілкування; привертати увагу студентів до актуальних педагогічних проблем.

Основними методами проведення практичних занять спеціального курсу стали ділові і рольові ігри, навчально-творчі завдання, вправи, тренінги, метод групових проєктів. Визначені інтерактивні методи навчання використовувались нами як вправи для оволодіння студентами досвідом свідомого сприйняття і розуміння як зовнішніх, так і внутрішніх форм сутності прекрасного у житті і мистецтві, у взаємовідносинах між людьми; як засіб стимулювання емоційно-чуттєвої сфери, пізнавальної активності.

Так, одним з варіантів вправ студентів у оволодінні ними естетичною культурою став тренінг. У ході практичних занять моделювались зразки естетичних взаємовідносин у парах «педагог-студент», «студент-студентська група», «вчитель-учень»; вводилися тренінги самосвідомості. Визначені форми роботи ми використовували не тільки як засіб розвитку комунікативних здібностей, але й з метою актуалізації прагнення студентів до пізнання свого внутрішнього духовно-естетичного світу, усвідомлення ними цінності і унікальності кожної людини, формування потреби у естетичному самовираженні. Процес групового спілкування стимулювався за допомогою спеціально розроблених вправ, рольовими іграми, методиками самопізнання і самооцінки.

Метод групових проєктів ми використовували з метою активізації пізнавальної діяльності студентів, підвищення ефективності оволодіння ними естетичними знаннями. Студенти об'єднувалися у мікрогрупи і розробляли шляхи вирішення певних педагогічних проблем. Серед таких проєктів – структура вивчення інноваційних форм виховання естетичної культури особистості; модель естетико-виховної діяльності вчителя музичного мистецтва; модель естетичної культури особистості студента. Дослідження показало, що участь студентів у груповому проєктуванні є стимулюючим фактором у розвитку їх естетичної культури.

Окрему групу вправ, спрямованих на формування досвіду естетичного розвитку майбутніх учителів, склали ігри. Наприклад, на одному з практичних занять була проведена ділова гра «Модель естетизації шкільного управління». Вибір проблеми був обумовлений необхідністю залучення студентів до пошуку оптимальних шляхів естетизації шкільного педагогічного процесу, ефективних форм і методів естетичного виховання учнів. У процесі ділової гри студенти вчилися швидко приймати нестандартні педагогічні рішення, аналізувати шкільний педагогічний процес з точки зору його естетичної спрямованості, оволодівали навичками спілкування у педагогічному колективі, творчого підходу до вирішення естетико-виховних проблем.

Навчально-творчі завданнями використовували як активну форму організації змісту навчального матеріалу (асоціативні, аналітичні, комунікативні, творчі завдання на сприйняття тощо). Виконуючи їх, студенти вчилися логічно висловлювати свої думки, наводити докази, аналізувати і оцінювати естетичні явища, життєві ситуації, твори мистецтва, розвивали свої комунікативні уміння.

Дослідження показало, що використання в ході спецкурсу емоційно-стимулюючих форм і методів роботи сприяє не тільки озброєнню студентів певними естетичними знаннями, але й формує особистісний підхід до цих знань, забезпечує відкриття студентами особистої значущості естетичного самовдосконалення, дає можливість динамізувати особисту пізнавальну діяльність, у результаті чого засвоєння естетичних знань стає більш активним.

Література

1. Зязюн І.А. Філософські проблеми гуманізації і гуманітаризації / І.А. Зязюн // Педагогіка толерантності. – 2000. – № 3. – С. 48-62.
2. Крылова Н.Б., Печко Л.П. Формирование эстетической культуры личности школьника, трудовой коллектив, вуз / Н.Б. Крылова, Л.П. Печко. – М.: Знание, 1986. – 64 с.